

Voss herad

Budsjett 2023, og økonomiplan 2023-2026, Voss herad

Gjennomgang for
Formannskapet 10.11.22

VOS2 ✦
✦ bygd for alle

Agenda – 12.10-13.15

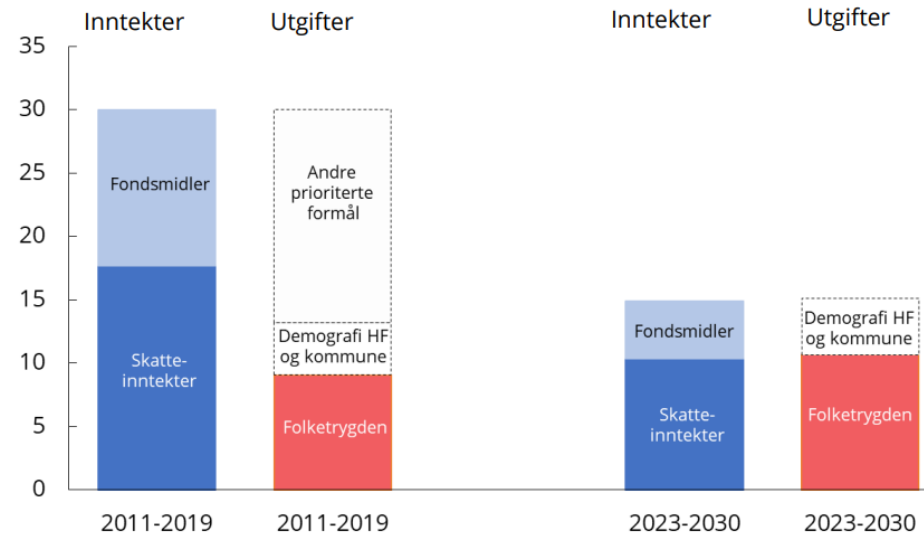
- Oppsummering overordna tal og handlingsrom
- Klimabudsjett
- Kraftinntekter
- Tenesteområda v/kommunalsjef
 - Adm. og leiing
 - Tekniske tenesteområde
 - Grunnskule, barnehage, barne- og familietenestene og integrering og vaksenoppl.
 - Helse, omsorg og sosial
 - Kultur og fritid

Framtidsbiletet

- Aukande demografikostnader
- Auka forventingar
- Mangel på folk
- Samfunnsfloker
- Grøn omstilling
- Inntektssystemutvalet – endring i inntektssystem?

Handlingsrommet avtar

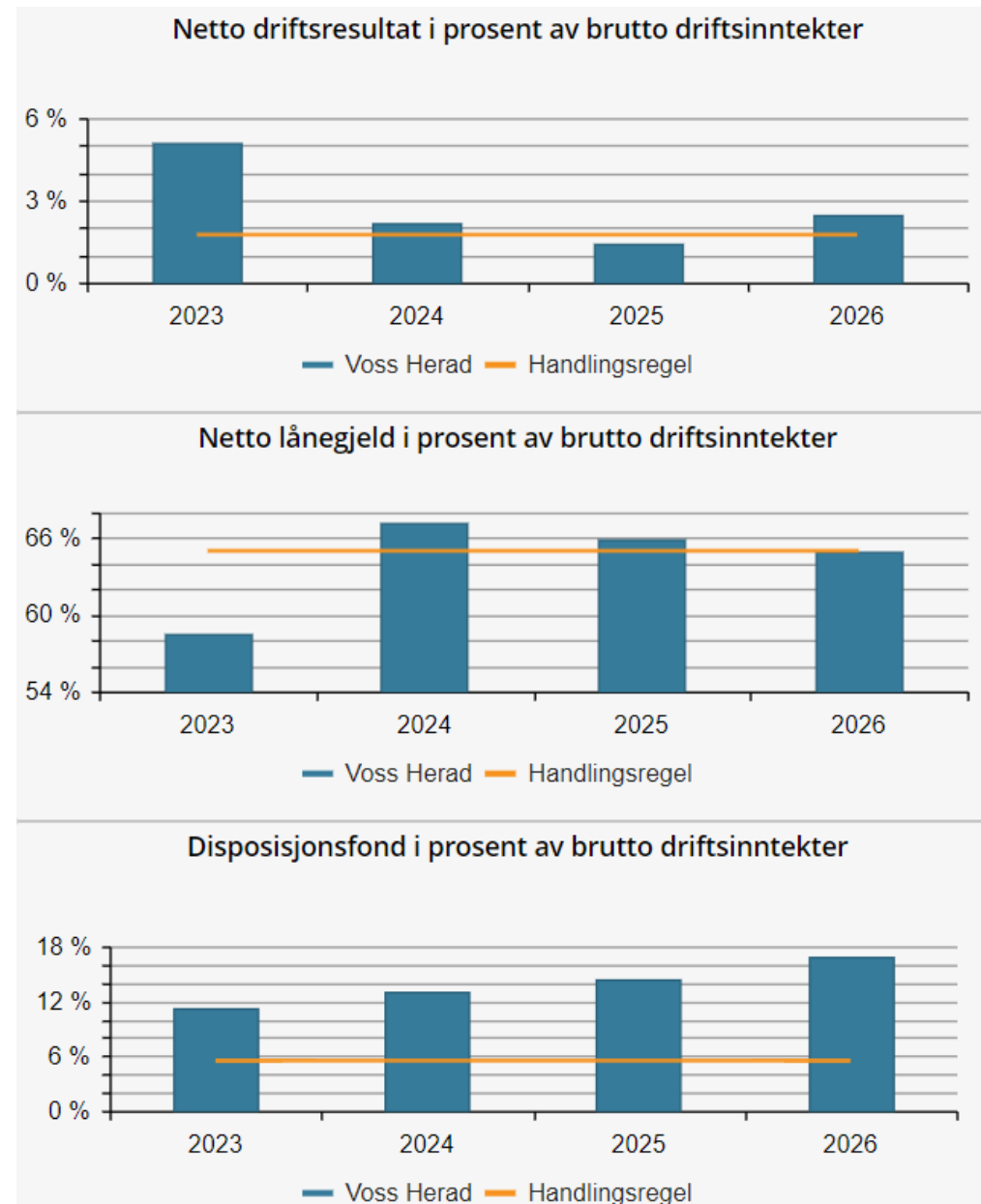

Anslått årlig vekst i strukturelle skatte- og avgiftsinntekter¹, vekst i bruk av olje- og fondsinntekter, folketrygden og demografidrevne kostnader i helseforetakene og kommunesektoren. Mrd. 2021-kroner

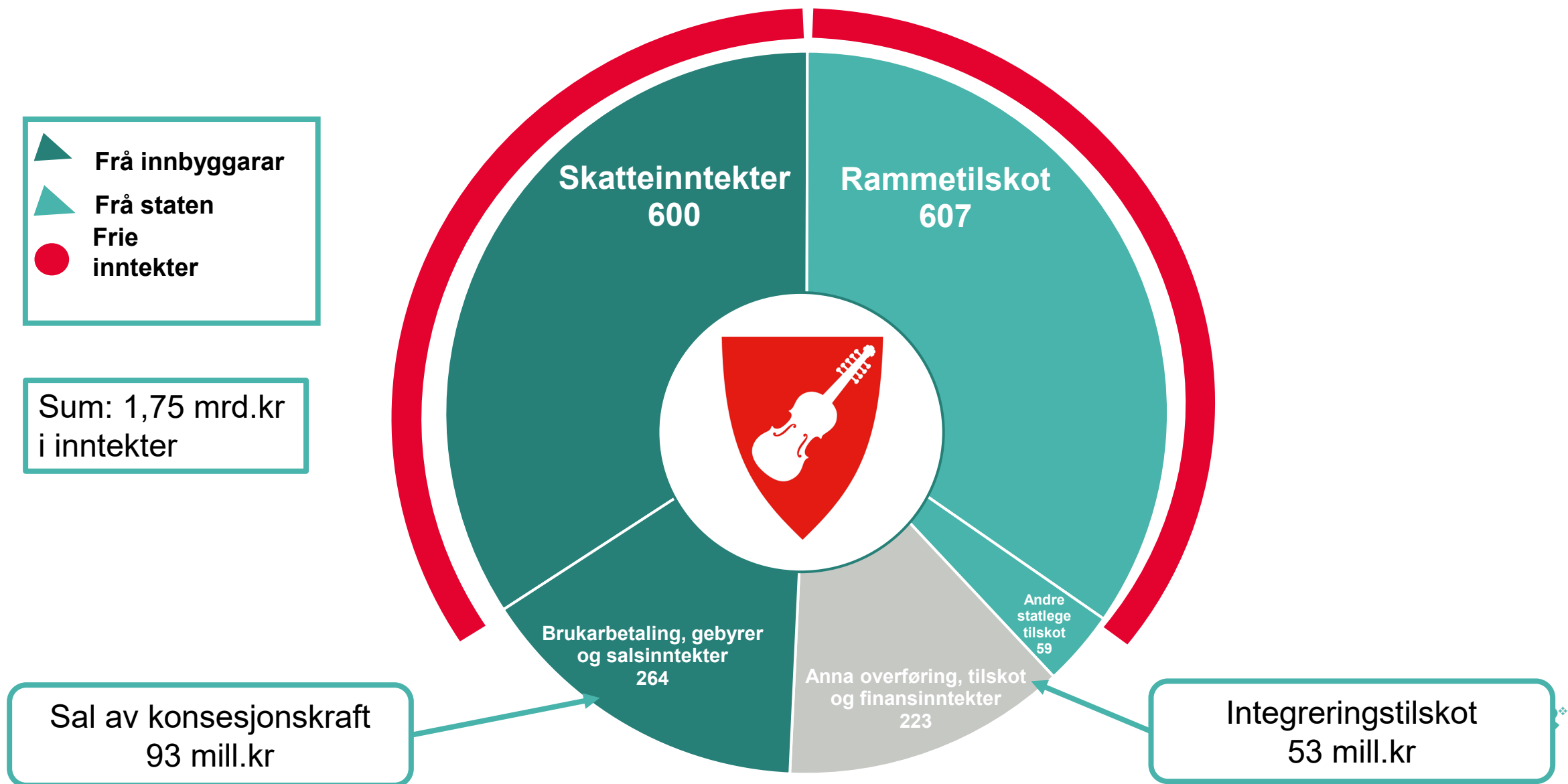
Perspektivmeldingen 2021
Figur 7.7

Måltal

- Usikre anslag
 - Årsresultat 2022 påvirkar disposisjonsfond
 - Kraftinntekter og integreringstilskot gjev godt driftsresultat i 2023
- Prognose frå tenesteområda visar ubalanse frå rammer

Fordeling av Voss herad sine inntekter (budsjett 2023)

Handlingsrom

- Omprioriteringar
- Styring av nivå på finansielle måltal
- Smart bruk av oppsparte midlar
- Eigedomsskatt
- Brukarbetaling
- «nålauge» for investeringar

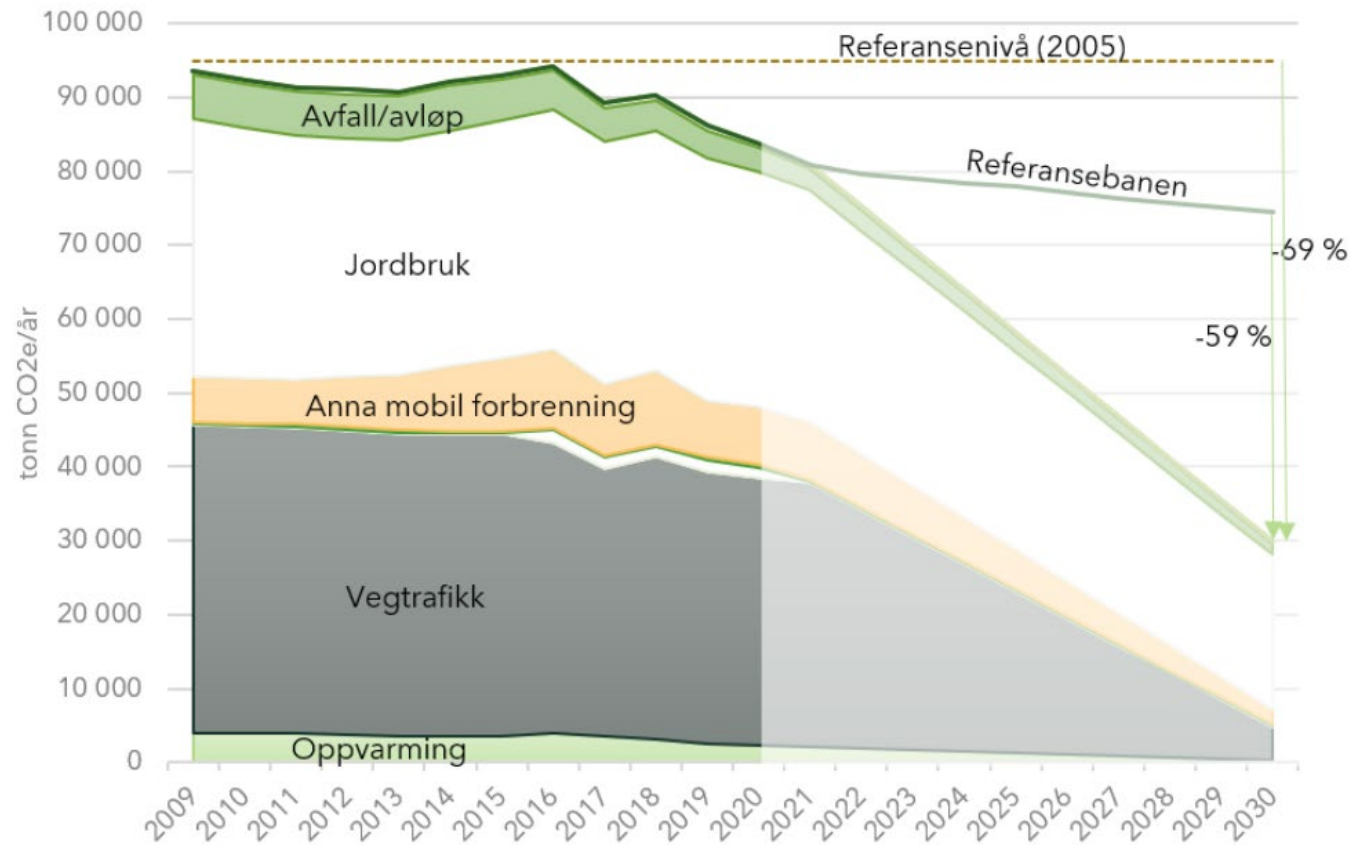
Voss herad

KLIMABUDSJETT 2023

Klimabudsjett

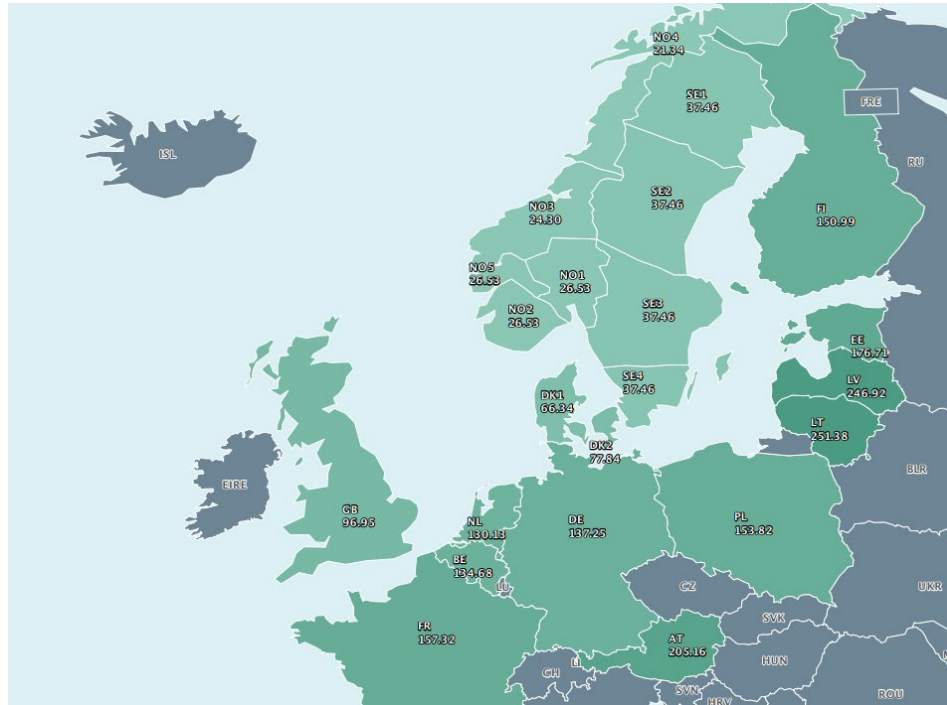
- Vegtrafikk er den største utsleppskjelda i Voss herad (i 2020)
- Totalt utslepp i Voss herad dei siste fem åra har gått ned med 11%
 - Størst bidrag frå Vegtrafikk (-2 929 tonn CO₂)
 - Stort relativt bidrag frå Oppvarming (-43%)
- Forventa reduksjon i klimagassutslepp viss ikkje me setter inn nye tiltak ligg på omtrent -22% frå referanseåret 2005 til 2030
- Til samanlikning er målet i Klimaplanen lagt på -69%

Klimabudsjett

Klimatiltak	Kostnad 2023 (i 1000 kr)	Utsleppsreduksjon (tonn CO2 ekvivalentar)	Kommentar
Direkte utslepp			
Fossilfrie anleggsmaskiner og utstyr	150	25	Innfasing av fossilfrie anleggsmaskiner og utstyr.
Omlegging til fossilfrie køyretøy	2 500	11	Utskifting av gamle bilar
Ikke-kvantifiserbare utslippsreduksjoner			
Ducky verktøy Folkets Fotavtrykk	25		Verktøy for innsikt i og moglegheit for å redusere forbruksbaserte utslepp
Grønt hytteliv	125		Prosjekt med Bergen kommune om kartlegging av utslepp frå hyttebygging og hyttebruk
Plaststrategi	100		Gjennomføring av tiltak frå plaststrategien
Transformera og sambruka bygg	100		Betre bruk av eksisterande bygg. Ombygging av Oppheim skule.
Vossakraft og energiproduksjon	150		Kartleggja samla potensial for fjernvarme, småkraft, sol og grunnvarme i Voss herad
Tiltak i landbruket	200		Midlar til tiltak i Vossaklima 2030
Klimapartnere Vestland	50		Samarbeid om å nå utsleppsmål
Miljøsertifisering av eigen verksemd	200		Innføring av miljøstyringssystemet Miljøfyrtårn i kommunen
Etablera ladepunkt for eigen bilpark	100		Eablering av fleire ladepunkt
Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk			
Jordkarbonprosjekt	100		Løpande prosjekt om lagring av karbon
Totalt	3 800	36	

Kraftsystemet

- Nordisk kraftmarknad
 - Fysisk marknad
 - Finansiell marknad
- Ulike prisområde
- Marknaden avgjør prisen
- Historisk høge prisnivå

Vertskommuneordninga

Vertskommuneordninga

- Konesesjonslova
 - Konesesjonsavgift
 - Konesesjonskraft
- Skattelova
 - Eigedomsskatt
 - Naturressursskatt

- Historie tilbake til 1906
- Konesesjonslovene frå 1917

Konesesjonskraft er straum levert på kraftverket som kommunen har rett til å få kjøpa til fastsett pris.

Det skulle liggja straum att i distriktet

Korleis nytta konsesjonskrafta?

Handlingsrommet er stort

- Etter "eige skjønn"
- Reglar om lovleg statstøtte og anskaffing
- Disponeringa må vera tråd med kommunelova § 14-1 om "vesentleg finansiell risiko"

Kva gjer kommunane?

- Brukar krafta til eige bruk
 - Formålsbygg
- Sal til inntekt for kommunen
 - Spot / fast / forvaltning
- Gje bort krafta/selga billig
 - Innbyggjarar / verksemdar

Status Voss 2023

- Inngått avtale om forvaltning
 - Få mest mogleg ut av krafta
 - Føreseilegheit
- Statsbudsjettet 2023 og justering av rammetilskot
- Stor usikkerhet knytt til verdien av konsesjonskrafta

Disclaimer: This market update is confidential and intended solely for the person or organization to which it is addressed. It may contain privileged and confidential information. If you are not the intended recipient, you should not copy, distribute or take any action in reliance to it.

Aktuelt frå tenesteområda

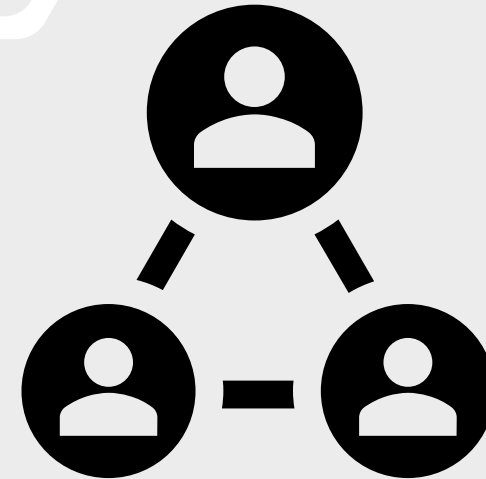
Administrasjon og leiing

- Ein effektiv og dyktig administrasjon
- Hovudprioriteringane i økonomiplanen er lagt
- Særskilt for 2023:
 - Sjukefråvær
 - Strategi for trygg digital kvardag
 - Ny kommunikasjonsstrategi
 - Voss i vekst
 - Medarbeidarundersøking
 - Kvalitetssystem
 - VossaROS

Planar og utviklingsarbeid

- Planarbeid
 - Temaplan Voss i Vekst
 - Strategisk kompetanseplan
 - Kommunedelplan Vossaklima 2030
- «Klima i alt me gjer»
- Lærlingekoordinator
- Digital arbeidsglede – filmar i samarbeid med elevar ved Voss gymnas
 - Satsing på digital sikkerheit, digital kompetanseheving

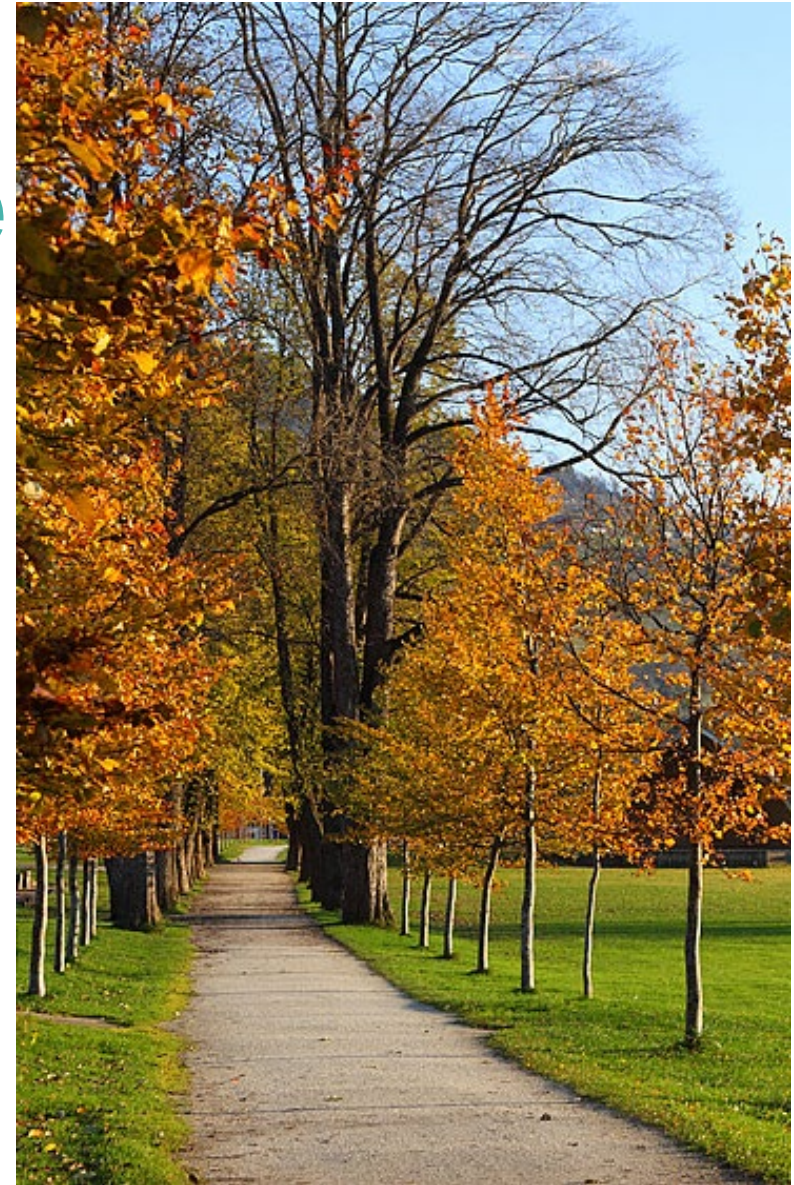

Tekniske sine tenesteområde

Teknisk har i stor grad tilsvarende driftsramma som tidlegare. Ingen store effektiviseringsstiltak, men noko omdisponering innan tenester.

Tenesteområda

- Samferdsel
- Vatn, avløp og renovasjon
- Plan, næring og forvaltning
- Brann og ulukkesvern
- Eigedom og bustad

Utfordringar

Rekruttering av ynskt kompetanse

- vanskeleg å få fatt i folk med rett kompetanse
- fleire stillingar står vakante over tid grunna mangel på søkjarar

Viktig med profesjonelle fagfolk i møte med kundar og borgarar samt å utføra ei effektiv sakshandsaming

Auke i gebyr for kommunale tenester

Relativ stor gebyrauke på fleire område (vatn 36%, avløp 21%, feiing 15%)

Årsak:

Høgare kostnader

Prisutvikling på mange innsatsfaktorar har vore vesentleg høgare enn KPI

(straum, stål, petroleumsprodukt, bygg- og anleggstenester som alle er vesentlege innsatsfaktorar for vatn og avløp).

Svikt i inntekter

Korona-effekt (heimekontor og stengte næringsbygg forverra verknaden av styring mot reduserte fond

NYE PLANAR betyr auka innsats i gjennomføring av intensjonar og tiltak

Nye planar er vedtekne som vi bety auka bruk av ressursar, tid, og kostnader. Gjennomføring av planane betyr mykje nybrottsarbeid som krev ressursar og investeringar både i folk, bygg og anlegg

Klimaplanen har høge ambisjonar – mykje av praktisk gjennomføring i heradet vil omfatta tekniske tenester

- Klimakrav i alle investeringsprosjekt
- Krav til alle investorar på Voss – må få strenge krav til klima skal me nå målsettingane i planen

- **Strategisk næringsplan**

- **Voss i vekst**

Investeringsnivået høgt i perioden -
gjev og auka driftsutgifter

Helse, omsorg og sosial

- ❖ Fokus på alt det positive som skjer
- ❖ Omlegging i tenestene
- ❖ Rekruttering
- ❖ Høgast tal tilsette i helsesektoren
- ❖ Jobbar meir på tvers av avdelingane
- ❖ Førebygging, nye tilbod med god deltaking
- ❖ Opning av kjøkkenet
- ❖ Leve heile livet- medverknad brukarar og tilsette

Tenesteområde Omsorg

- ❖ Hovudutfordring endring i kostnader knytt til personar med omfattande hjelpebehov
- ❖ Styrka bemanning i Sør. 1 årsverk.
- ❖ MMNF- omfattande vedtak gjev store utgifter
- ❖ Total auke i (BPA og andre vedtak) er 7,5 mill netto etter refusjon. Auken var større frå 2021 til 2022.
- ❖ Fleire brukarar får tenester frå private aktørar
- ❖ Stor auke i lisensar grunna ny teknologi
- ❖ Realistisk budsjett? Overtid grunna mangel på personell

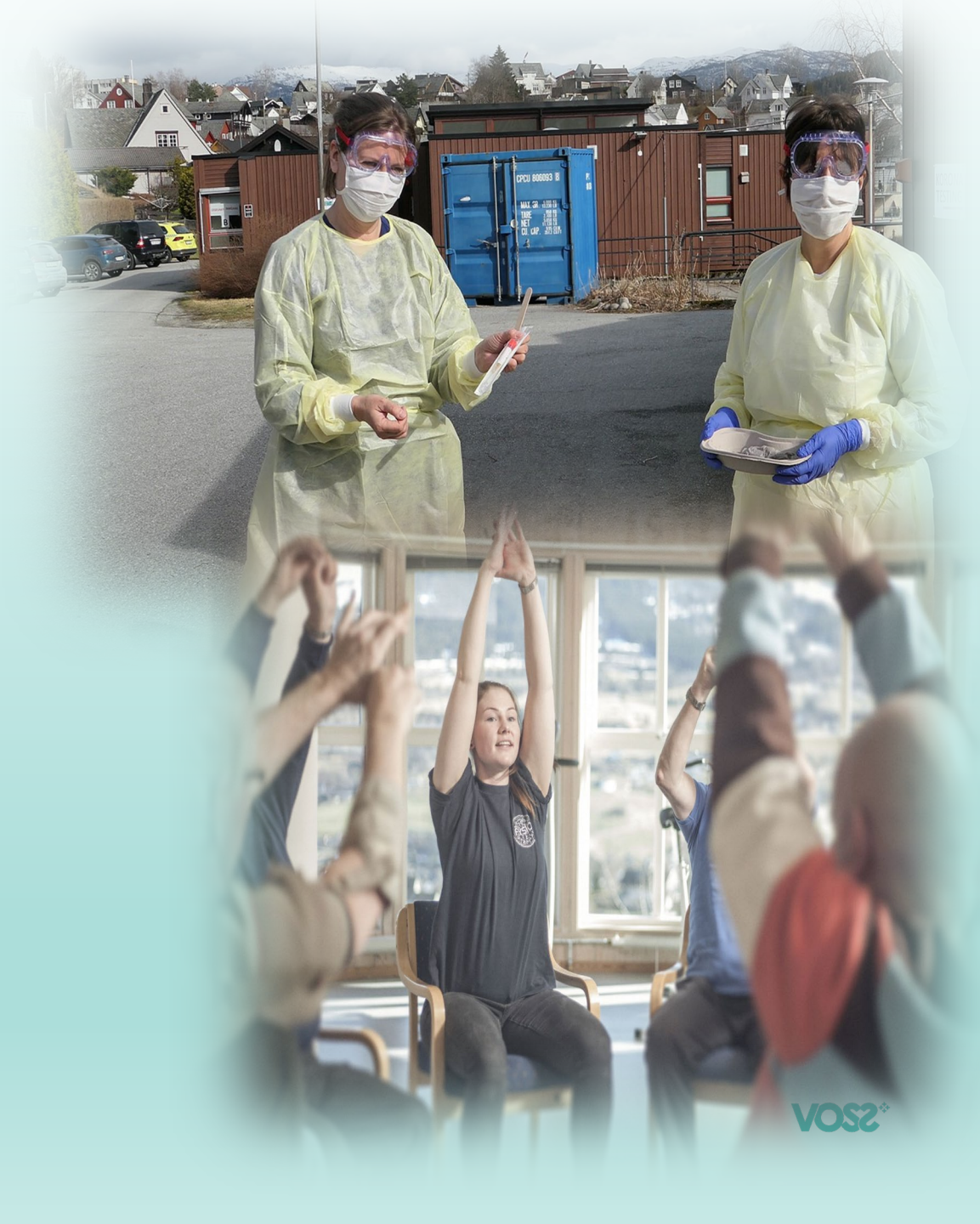
Omsorg drifta

- ❖ God kontroll på pasientar ut frå sjukehus
- ❖ Stor etterspurnad etter korttids plassar, dagplassar og rehab-plassane
- ❖ Få på venteliste på langtids plass - Ikkje stor auke i heimetenestevedtak-likevel stort overforbruk
- ❖ Kapasitet
- ❖ Eldre personar med omfattande vedtak aukar.

Helse

- Søkjarar til ledige fastlegestillingar
- Utgreiing IKL og daglegevakt
- Stort fokus på det som kan førebyggja store helseutfordringar
- Starta friskliv og meistringskurs, stor pågang- tilsett fysioterapeut
- Rehabilitering, 12 plassar, venta auke komande år-fokus på effektiv rehabilitering

Tenesteområde Sosial

- Sosialstønad: negativt resultat skuldast stønad til livsopphald og bu-utgifter.
- Det vert jobba med å få fleire i arbeid, spesielt gruppa med utfordringar
- Auke i gruppa alvorleg sjuke innan rus og psykiatri-avdelinga
- Kirkens bymisjon gjer mykje godt arbeid for dei som me så langt har fått kontakt med
- Bekymring for utviklinga innan brukargruppa rus/psykiatri

Grunnskule og barnehage

Økonomiplantiltak og plan for budsjett 2023

Læremiddel til fagfornyinga

Spesialundervisning

- 25% av totale lærartimar er spesialundervisning

Effektivisering

- for økonomisk bærekraft i heradet

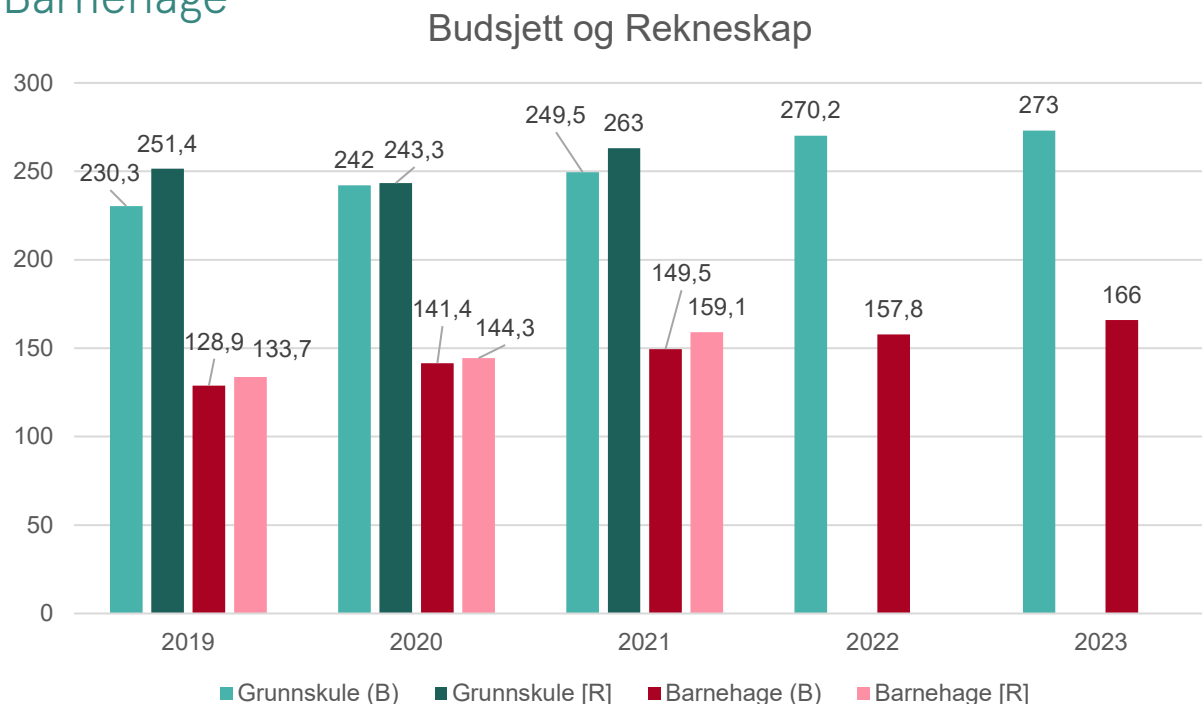
Flyktningar frå Ukraina

Barn med særskilte behov

Grunnskule og barnehage

Totalt driftsbudsjett og rekneskap til Grunnskule og Barnehage

- Auken i barnehagebudsjettet er knytt til justering av tilskotet til private barnehager. Tilskotet auka betrakteleg grunna effekten av bemanningsnorma (med 2 års etterslep) men midlane var ikkje tilstrekkelege i 2022 for å kompensere det fullt i budsjettet. Difor krevdes det ytterligare auke på kr. 3 millionar i 2023. Ikkje forventa ytterlegare justeringar)

- Oppstart av Hagahaugen barnehage (kr. 2 millionar)
- Noko auka behov i tilknytting tidleg innsats/styrkt barnehage tilbud i einingane

- Reell auke i grunnskulebudsjettet 2023 som fylgje av styrkingar:
 - Læremiddel til fagfornyinga (kr. 1 million)
 - Psykisk helse born og unge (kr. 1,25 millionar)
 - Tidleg innsats (kr. 1 million)
 - Utgifter til flyktningar frå Ukraina innafor grunnskule og barnehage dekkja av meirinntektene/bruk av disp.fond

** Tal for 2023 er frå Framsikt ikkje Økonomiplanen pga. justeringer

Teneste 201, 202, 211, 215, 221, 222 og 223 summert

*** Grunnskule/BOE 2022 tal er ekskludert kr. 25 millionar frå disposisjonsfond til idrettsfløy Voss ugds

Integrering og vaksenopplæring, Barne- og familietenestene

Økonomiplantiltak og plan for budsjett 2023

Flyktningar frå Ukraina

Barnevernstiltak og barnevernsreform

Kommunepsykologane

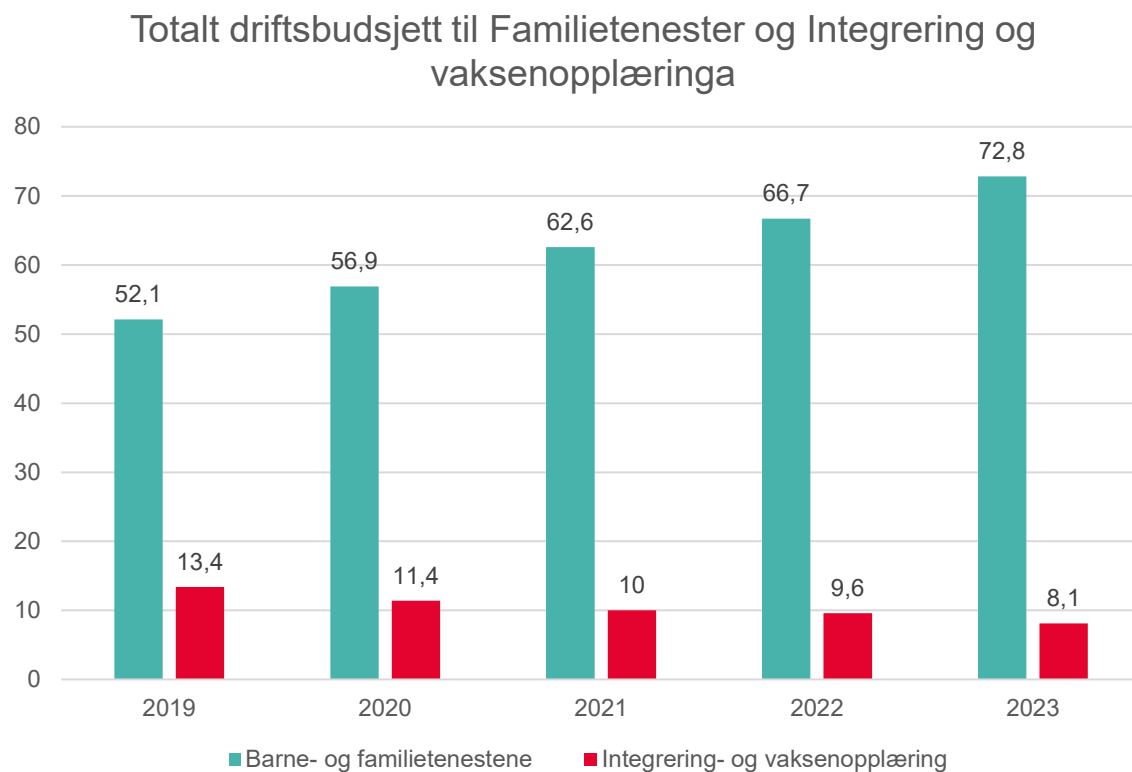

Effektivisering

- for økonomisk bærekraft i heradet

Integrering og vaksenopplæring, Barne- og familietenestene

Totalt driftsbudsjett til Integrering og vaksenopplæring, Barne- og familietenestene

Barne- og familietenestene: 232, 244, 251, 252, 290 (EM ligg under teneste 252)
Integrering og vaksenopplæring: 213, 275

** Tal for 2022 er frå Framsikt ikkje Økonomiplan pga. justeringer

- Innafor barne- og familietenestene er det lagt til reduserte inntekter knytt til butilbod til einslege mindreårige (EM-tiltak) på kr. 3 millionar (budsjettauke)

- Utgifter til flyktningar frå Ukraina innafor familietenestene og integrering- og vaksenopplæringa dekkes av meirinntektene/bruk av disp.fond

Kulturliv

Samskaping

Eit hus for eldre og unge!

Vegen vidare

- Økonomiplan og årsbudsjett må vedtas før årsskiftet
- Formannskapet gjer innstilling til vedtak
 - Skal gjerast offentleg minst 14 dagar før heradsstyret si behandling

Dato	Oppgåve
20.oktober	Leggja fram orientering om utkast til årsbudsjett til heradsstyret, Voss herad
November	Arbeid med budsjett i Formannskapet og råd
10.november	Arbeidsmøte i Formannskapet
28.november	Budsjettframlegg vert lagt ut på høyring frå Formannskapet
15.desember	Behandling i Voss heradsstyre

Omstilling og endringar

Tenesteområde	Endring budsjett 2020-2021	Hovudendringar
Admin. og leiling	Reduksjon på 4,2 mill.kr	• Redusert bemanning stab • Auka driftsutgifter – lisensar ++
Grunnskule	Reduksjon på 2,2 mill.kr	• Omlegging spesialundervisning • Generell effektivisering
Barne- og familietenestene	Reduksjon på 3 mill.kr	• Reduksjon EM-tiltak • Generell effektivisering
Omsorg (heimeteneste og inst.)	Reduksjon på 5,6 mill.kr	• Auke til BPA, ressurskrevjande brukarar, drift av kjøkken • Ressursvridning frå institusjon til heimeteneste • Omlegging av butilbod
Helse	Auke på 1,1 mill.kr	• Auke ressursar til testing korona
Kultur og fritid	Auke på 0,9 mill.kr	• Redusert aktivitet i 2021 • Endring tilskot frå statsbudsjett
Eigedom og bustad	Auke på 2,6	• Omlegging til prosjektavd, bruk av sjølvkostfond byggesak
Samferdsel og vatn og avløp	Auke	• Auka bruk av sjølvkostfond